

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Neoen Renewables Finland Oy:n, Kurkelansuon aurinkovoimahankkeeseen, Nakkila

Sisällys

HANKE.....	1
HANKKEESTA VASTAAVA.....	1
ASIAN VIREILLETULO.....	1
ELY-KESKUKSEN RATKAISU	2
HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT.....	2
ASIAN KÄSITTELY.....	5
ELY- KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT.....	7
SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS.....	13
JATKOTOIMENPITEITÄ.....	13
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	13
MUUTOKSENHAKU	13
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN	14
ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ.....	14
LIITE 1	15
LIITE 2	17

HANKE

Nakkilan Kurkelansuon aurinkovoimahanke, Neoen Renewables Finland Oy

HANKKEESTA VASTAAVA

Neoen Renewables Finland Oy
Mikonkatu 7, 00100 Helsinki, Suomi

ASIAN VIREILLETULO

Neoen Renewables Finland Oy on 15.11.2024 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö suunniteltu hanke Kurkelansuon aurinkovoimala Nakkilassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

Hankkeesta vastaava on toimittanut ELY-keskukselle YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 15.11.2024.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Neoen Renewables Finland Oy:n tarveharkintapyyntöön mukaiseen Kurkelansuon aurinkovoimahankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu Nosto Consulting Oy:n laatima 15.11.2024 päivätty tarveharkintapyyntö.

Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaava suunnittelee aurinkovoimahanketta Nakkilan Kurkelansuolle. Hankealue on noin 110 hehtaarin laajuinen ja tuotantoteho arvion mukaan noin 80 MW. Hankealueelle sijoittuisi sähkönvarastointia 5–20 MW. Hankealue on nykyisin osittain entistä turvetuotantoaluetta ja metsää. Hankealueelta poistetaan enimmillään 75 hehtaaria metsää.

Aurinkoenergian tuotantoalue koostuu paneelialueesta, huoltoteistä, maakaapeleista sekä muuntamoista ja sähköasemasta. Paneelien keskimääräinen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Hankealue sijoittuu olemassa olevien Fingridin ja Carunan voimansiirtolinjojen välittömään läheisyyteen. Hanke ei edellytä uusien ilmahojtojen toteuttamista.

Hankealue sijoittuu Nakkilan Kurkelansuolle, Tattaranjoen itäpuolelle, noin 4 km Nakkilan kuntakeskuksesta kaakkoon. Alue sijoittuu valtatie 2 (Helsinki-Pori) eteläpuolelle. Hankealueen kiinteistöt ovat yksityisessä omistuksessa. Hanketoimija Neoen on tehnyt kiinteistöjen omistajien kanssa maanvuokrasopimukset. Hankealue sijoittuu alueelle, joka on osin entistä turvetuotantoaluetta

Sijaintipaikan ympäristö

Maankäyttö ja kaavoitus

Hankealue on voimassa olevissa Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO-3), jossa merkinnällä osoitetaan merkittävät turvetuotantoalueet sekä aurinkoenergian tuotannon kohdealueeksi (au). Hankealue sijaitsee kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeellä (kk) ja matkailun kehittämisvyöhykkeellä (mv-2). Hankealueelle on lisäksi osoitettu vähintään 110 kV voimalinja sekä ohjeellinen vähintään 110 kV voimalinja (z). Hankealueen välittömään lähiympäristöön alueen koillispuolelle on osoitettu vähintään 110 kV sähköverkkoon kuuluva sähköasema (en-z). Hankealue kuuluu lännessä ja etelässä osin maisemallisesti tärkeään alueeseen Leistikän aukean viljelymaisema.

Hankealue rajautuu lännessä maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi osoitettuun Hormisto-Tattara-Leistilä-Masian viljelysmaisemaan (poistuva).

Nakkilan kunnassa on hankkeen toteuttamiseksi vireillä taajamaosayleiskaavan muutos, jonka tavoitteena on osoittaa entiselle turvetuotantoalueelle käyttötarkoituksen muutos aurinkoenergian tuotantoalueen sijoittumiselle. Kaavamuutosalue on laajuudeltaan yhteensä 134 ha. Laadittava osayleiskaavan muutos on luonteeltaan yleispiirteinen, jolloin rakennusluvan myöntämiseksi tulee alueella tehdä yleiskaavoituksen lisäksi suunnittelutarveratkaisu.

Luonnonympäristö

Hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelu- eikä pohjavesialueita.

Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu Natura 2000-verkoston alueita, jotka on esitetty hakemuksessa. Hankealue ei sijoitu kansainvälisesti (IBA), valtakunnallisesti (FINIBA) tai maakunnallisesti (MAALI) tärkeälle lintualueelle. Kokemäenjuoksun FINIBA-alue sijaitsee hankealueesta noin 2 km koilliseen. Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu kolme erillistä susireviiriä, jotka on esitetty hakemuksessa. Hankkeessa on laadittu taajamaosayleiskaavan muutoksesta luontoselvitys.

Vesistö

Hankealueelta on laadittu hulevesiselvitys 11/2024. Selvityksen mukaan hankealue on pääosin soista aluetta, jossa yhden metrin syvyydellä pohjamaa on koko hankealueella rahkaturvetta. Keskimääräinen turvepaksuus on noin 1,8 metriä. Hankealueen pohjois-, länsi- ja itäosista vedet valuvat pienempiä avouomia pitkin Tattaranjokeen ja edelleen Kokemäenjokeen. Etelä- ja lounaisosista vedet valuvat avouomien kautta Kurkelanojaan ja siitä Tattaranjoen kautta Kokemäenjokeen. Tattaranjoen ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi ja Kokemäenjoen alaosan ekologinen tila tyydyttäväksi.

Alueella ei ole nykyisellään hulevesiviemärintiä, mutta oletettavasti alueella sijaitsee joitakin teiden alitusrumpuja. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat selvitysalueesta noin 3–4 kilometriä ylävirtaan. Alue ei sijaitse meritulvavaara-alueella.

Maa- ja kallioperä

Hankealueen maaperä on pääosin rahkaturvetta ja kallioperä hiekkakiveä. Hankealueella happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on suuri.

Rakennettu ympäristö

Hankealueen lähiympäristö on pääosin harvaan asuttua pelto- ja metsävaltaista aluetta. Hankealueella ei ole rakennuksia lukuun ottamatta hankealueen etelärajalla sijaitsevaa maataloutta palvelevaa talousrakennusta.

Hankealueen etelä- ja länsipuolella sijaitsee asuinrakennuksia lähimmillään noin 50 metrin päässä hankealueesta. Hankealueen 1–3 kilometrin etäisyysvyöhykkeellä on sekä maaseudun haja-asutusta että

taajama-asutusta, etäisyysvyöhykkeillä on useita asuinrakennuksia. Etäisyysvyöhykkeillä on myös lomarakennuksia.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Hankealue sijoittuu etelässä ja lännessä osin maisemallisesti tärkeään Leistilän aukean viljelysmaisemaan (maakunnallisesti arvokas maisema-alue). Hankealue rajautuu lännessä lisäksi maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia, viljelysmaisema. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat sijaitsee hankealueesta noin 900 m pohjoiseen ja lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Nakkilan kirkko ympäristöineen sijaitsee hankealueesta noin 2,5 km luoteeseen. Ulvilan kirkolta Kokemäenjoen vartta Harjavaltaan seuraava historiallinen Huovintie on myös valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY).

Hankealueella ei sijaitse suojeltuja rakennuksia, mutta välittömästi hankealueen länsipuolella sijaitsee voimassa olevassa yleiskaavassa suojeltavaksi osoitettu rakennus Ala-Kranni (25.).

Hankealueelta ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Hankealueelta on laadittu maisemaselvitys sekä maisemavaikutusten arviointi.

Maankäyttö, yhdyskuntarakenne ja liikenne

Hankealuetta ympäröi laajahkot maatalousalueet sekä pohjoisessa valtatie 2. Hankkeesta ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia ympäröiviin peltoalueisiin tai vaikeuttavan maatalouden harjoittamista alueella. Hankkeella ei arvioida olevan merkittävässä määrin vaikutusta valtatie 2:n toiminnallisuudelle tai muuhun lähiympäristön maantieverkostoon. Hankealueen liikennöinti ajoittuu erityisesti rakennusvaiheeseen, jolloin raskaan liikenteen osuus alueella hieman kasvaa.

Hankealueelta poistetaan arvion mukaan enimmillään 75 hehtaaria metsää.

Arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Hankkeen keskeisimmät vaikutukset liittyvät alueen luontoon ja maisemaan. Paneelien asentamisen yhteydessä joudutaan poistamaan metsää ja puustoa, millä on ilmastovaikutusten lisäksi suoria vaikutuksia alueen maisemaan ja luontoon. Metsäpinta-alaa joudutaan arvion mukaan poistamaan enintään 75 hehtaaria. Hankealueelta ei ole tiedossa erityisiä virkistys- tai luontoarvoja, joihin puuston poistaminen vaikuttaisi merkittävällä tavalla. Hankealue ei ole myöskään luonnontilaista tai erityisen herkkää, vaan voimakkaasti ihmistoiminnan muokkaamaa. Hanke tulee laaditun maisemaselvityksen mukaan muuttamaan maisemaa paikallisesti.

Maakaapeliin asentamisella voidaan arvioida olevan jonkin verran vaikutuksia ympäristöön lähinnä kaapeliin asennusvaiheessa. Hanke ei edellytä uusien ilmahoitojen toteuttamista.

Aurinkopaneelientien asentaminen ei yleensä vaadi merkittävää kaivuu- tai maanmuokkaustyötä, aurinkovoimalan alueita voidaan joutua tasaamaan, millä voi olla vaikutuksia massatasapainoon.

Hankealueen liikennöinti ajoittuu erityisesti rakennusvaiheeseen, jolloin raskaan liikenteen osuus alueella hieman kasvaa. Tuotantovaiheessa hankealueen liikennöinti koostuu pääosin huoltoajosta. Hanke saattaa aiheuttaa melua ja tärinää etenkin rakentamis- ja purkamisvaiheessa.

Melua ja tärinää aiheuttaa mahdolliset maanmuokkaustoimenpiteet, puuston ja kasvillisuuden karsiminen/poistaminen sekä aurinkovoimalan rakentaminen ja purkaminen (työkoneet, raskas liikenne). Melu- ja tärinävaikutusten arvioidaan olevan kuitenkin lyhytkestoisia.

Vaikka aurinkopaneelit on suunniteltu absorboimaan auringonvaloa, on kuitenkin mahdollista, että osa auringonvalosta saattaa heijastua paneeleista häikäisynä. Aurinkopaneelien aiheuttamalla häikäisyllä voi olla vaikutusta alueen eliöstölle, kuten linnuille, liikenneturvallisuuteen sekä alueen lähiympäristön asumisviihtyvyyteen. Heijastuksen ja absorption suhde riippuu esim. paneelityypistä sekä paneelien asennuskulmasta.

Merkittävimmät sosiaaliset ja ihmisten elinympäristöön liittyvät vaikutukset liittyvät toiminnan maisemassa aiheuttamiin muutoksiin rakentamisen ja mahdollisen kasvillisuuden poistamisen seurauksena. Aurinkoenergian tuotantoalueet on mahdollista sopeuttaa alueen ympäristöön esimerkiksi maisemoinnin keinoin tai jättämällä asutuksen ja hankealueen väliin riittävästi etäisyyttä sekä suojaavaa kasvillisuutta.

Esitetyt lieventämistoimet

Aurinkovoimalahankkeen vaikutuksia voi lieventää huomioimalla hankealueen luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvot jättämällä kohteisiin riittävä suojaetäisyys sekä ohjaamalla hulevedet siten, että luontoarvot turvataan. Maisemahaittoja ja hankkeen vaikutuksia alueen asutukseen ja asukkaisiin voi lieventää esimerkiksi suojapuuston tai maisemoinnin avulla sekä jättämällä erillisten paneelikenttien väliin riittävästi virkistykseen ja ulkoiluun soveltuvia (puustoisia) kulkuväyliä. Ympäristöriskejä voi lieventää huolehtimalla riittävän leveistä pelastus- ja sammutusteistä sekä laitimalla alueelta palo- ja pelastussuunnitelma.

ASIAN KÄSITTELY

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi 26.11.2024 asiassa lausuntoa Nakkilan kunnalta, Harjavallan kaupungilta, Ulvilan kaupungilta, Satakuntaliitolta ja Satakunnan museolta. Lausunnot antoivat Nakkilan kunta, Satakuntaliitto ja Satakunnan museo

Annetuista lausunnoista on esitetty tiivistelmät alla.

Hankkeesta saadut lausunnot

Nakkilan kunta

Nakkilan kunta toteaa lausuntonaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Neoen Renewables Finland Oy:n aurinkovoimalahankkeessa, että arviomme mukaan suunniteltu hanke ei täyttäisi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:ssä annettuja edellytyksiä arviointimenettelyn soveltamiseksi.

Hanke ei aiheuta myöskään sellaisia yhteisvaikutuksia, että arviointimenettelylle olisi erityistä tarvetta.

Satakuntaliiton asiasta antaman lausunnon mukaan hanketoimijan YVA-tarveharkintapyyntöä koskevassa asiakirjassa on käsitelty Satakunnan maakuntakaavojen varaukset ja otettu huomioon myös Satakunnan maakuntakaavojen yleiset, koko maakuntakaava-aluetta suunnittelumääräykset. Hankealue ei myöskään sijoitu Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen tueksi laaditussa viherrakenneselvityksessä määritellyille viherkäytävien tai luonnon ydinalueiden alueille. Hankealue sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle, jossa maasto on pääosin puutonta ja turvetuotantotoiminnan muokkaamaa. Hankealue on voimassa olevissa Satakunnan maakuntakaavoissa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO-3), jossa merkinnällä osoitetaan merkittävät turvetuotantoalueet sekä aurinkoenergian tuotannon kohdealueeksi (au). Alueen käytölle ei ole kunnassa tai maakuntakaavoituksessa suunnitteilla olevia muita tarpeita kuin energiantuotanto. Hanketta verrattaessa aurinkovoimalahankkeisiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toiminta-alueella, samassa kokoluokassa ei ole käytäntönä soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto toteaa lausunnossaan, että tarveharkintapyyntöä käsittelevässä asiakirjassa on käsitelty Satakunnan maakuntakaavojen varaukset ja otettu huomioon myös Satakunnan maakuntakaavojen yleiset, koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset. Asiakirjassa on kuvattu aluetta koskeva osayleiskaavatilanne ja todettu vireillä oleva taajamaosayleiskaavan muutos.

Satakuntaliiton lausunnossa todetaan, että Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee MRL:n mukaisesti kiinnittää huomiota Satakunnan maakuntakaavan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 koko kaava-aluetta koskeviin yleisiin suunnittelumääräyksiin (vesien tila, aurinkoenergia) ja miten vireillä olevassa hankkeessa on otettu huomioon Satakunnan maakuntakaavojen tavoitteet ja suunnitteluratkaisut (mm. maisemallisesti tärkeä Leistikallan alueen viljelymaisema)

Satakuntaliitto toteaa myös, että vaikka hankealue ei sijoitu Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen tueksi laaditussa viherrakenneselvityksessä määritellyille viherkäytävien tai luonnon ydinalueiden alueille (Ahlmann Group Oy, raportti 160/2021), on hankkeen suunnittelussa hyvä kiinnittää huomiota ekologisten yhteyksien toimivuuteen hankealueella ja sen lähiympäristössä.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että YVA-tarveharkintapyyntöä koskevassa asiakirjassa on todettu lähimmän asuinrakennuksen sijaitsevan noin 50 m päässä hankealueesta. Lisäksi hankealueen länsi- ja koillispuolella, alle kilometrin etäisyydellä sijaitsee olemassa olevaa asutusta. Tämä tulee ottaa huomioon hankkeen vaikutusten arvioinnissa ja jatkosuunnittelussa.

Satakuntaliiton käsityksen mukaan vireillä olevaan aurinkovoimalahankkeeseen ei tarvitse soveltaa YVA-menettelyä.

Satakunnan museo

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo pitää hyvänä, että hankealueelta on laadittu maisemaselvitys ja maisemavaikutusten arviointi (AFRY 2024). Hankealue ei sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön eikä sillä ole suoraa vaikutusta alueen rakennuskantaan. Sen sijaan lännessä ja etelässä hankealue joko sijoittuu tai rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen Leistikallan alueeseen

viljelymaisemaan sekä rajautuu maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön Hormisto-Tattara-Leistikallan-Masia, jotka ovat osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2. Lähin asuinrakennus sijoittuu vain noin 50 metrin päähän hankealueesta. Hankkeen vaikutusalueelle Kurkelantien ja Tattarantien varsille sijoittuu myös osayleiskaavatyön yhteydessä inventoituja paikallisesti merkittäviä yksittäiskohteita. Viljelymaisemaan nähden hankealuetta reunustaa puusto ja puuston säilyminen on jatkossakin tärkeää hankkeen maisemallisten vaikutusten minimoimiseksi. Satakunnan Museo näkee, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota hankkeen vaikutuksiin suhteessa etenkin edellä mainittuihin maisema-alueisiin, asutukseen sekä VT 2:een nähden sekä riittävän suoja-alueen varaamiseen maisemallisten vaikutusten minimoimiseksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitteluala on suota, joka on pitkään ollut turvetuotantoalueena. Turvetta on otettu suosta eri aikoina, ja osa turpeenottoalueista on jo metsittynyt. Alueella toteutetun luontoselvityksen mukaan Kurkelansuon luonnontila on ojitusten vuoksi muuttunut täysin myös niillä alueilla, jotka eivät ole olleet turvetuotannossa. Luonnontilan muuttaneen maankäytön vuoksi kiinteiden muinaisjäännösten säilyminen Kurkelansuon alueella on epätodennäköistä. Satakunnan Museon näkemyksen mukaan alueella ei ole tarvetta laatia arkeologista selvitystä.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalle välitettiin saadut lausunnot, joihin hankevastaava ei kokenut tarpeelliseksi jättää vastineita.

ELY- KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Hankealue koostuu entisestä turvetuotantoalueesta sekä metsämaasta. Metsää poistetaan hankevastaavan arvion mukaan enintään 75 hehtaaria. Aineiston mukaan alueen ympäristö on voimakkaasti ihmisen muokkaamaa.

Esitettyjen tietojen perusteella Kurkelansuon aurinkovoimahankkeen todennäköisesti merkittävimpinä ympäristövaikutuksina voidaan pitää maisemaan ja metsä pinta-alan kohdistuvia pysyväisluonteisia vaikutuksia. Hankealueen myötä lähialueen asukkaiden lähiympäristö muuttuu pysyvästi hankealueelta ja pääsy alueelle estyy ainakin osittain. Hankkeesta aiheutuvien vaikutuksien ei arvioida olevan sellaisia, joista aiheutuisi YVA-lain määritelmän mukaisia todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia.

Päätös on tehty hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen, saatujen lausuntojen sekä ELY-keskuksen käytössä olevan asiantuntijatiedon perusteella. Päätöksenteossa on otettu huomioon hankkeesta vastaavan esittämät toimenpiteet haittojen rajoittamiseksi ja ehkäisemiseksi.

ELY-keskus katsoo, että suunnitellussa aurinkovoimahankkeessa otetaan käyttöön hankeluettelon 2 kohdan f alakohdan mukaista pinta-alaa enintään 75 hehtaaria.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia

Luonnonympäristö

Hankkeen hulevesiselvityksen perusteella hankkeen hulevedet ohjautuvat Tattaranjoen kautta Kokemäenjokeen. Kokemäenjoki on tärkeää elinympäristöä vuollejokisimpukalle ja aivan Tattaranjoen purkautumispisteen lähistöltä on useita havaintoja vuollejokisimpukasta. Hankkeen hulevesien johtamisesta koituvat vaikutukset Kokemäenjoen vuollejokisimpukoiden elinolosuhteisiin tulee välttää. Vuollejokisimpukka on EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, joita luonnonsuojelulaki suojelee tiukasti. Laajat puuston poistot vaikuttavat alueen vesitalouteen, ja vaikutukset voivat ulottua huomattavasti hankealuetta laajemmalle alalle. Jatkossa hankkeen vesistövaikutuksia tulee käsitellä myös luonnonsuojelun kannalta kattavasti.

Hankkeen luontotyyppiselvityksissä ei ole noudatettu Suomen ympäristökeskuksen luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi-oppaan ([Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle – 2. korjattu painos, Suomen ympäristökeskus, 2023](#)) suosituksia, joiden mukaan luontotyyppitiedot tulisi esittää luontotyyppien uhanalaisuusluokitusten (LuTU-tyypit) mukaisesti. Hankkeen jatkossa tiedot tulisi esittää suositellussa muodossa tulkittavuuden parantamiseksi. Jotta esimerkiksi selvityksen tavoitteena olevan uhanalaisen luontotyyppin edustava esiintymä voitaisiin tunnistaa, tulisi luontotyyppiselvityksen käsitellä luontotyyppikuvioiden edustavuutta ja uhanalaisuutta LuTU-luokituksen

mukaisesti. Esimerkiksi varputurvekankaat voivat edustaa LuTU-luokituksessa isovarpurämeitä, jotka ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia (VU-EN).

Hankkeen sijoitus suurimmalta osin voimakkaasti muuttuneeseen ympäristöön vähentää hankkeen luontovaikutuksia hankkeen suuresta koosta huolimatta. On silti hankkeen jatkossa erittäin tärkeää huomioida hankkeen vaikutukset kattavasti ja tarkasti, jotta esimerkiksi EU:n luontodirektiivin lajeihin kohdistuvat vaikutukset voidaan riittävästi poissulkea. Selkeä ja perusteellinen tarkastelu hankkeen luontovaikutuksista on tärkeää viranomaisprosessien sujuvoittamiseksi. Mikäli vaikutuksia luonnonsuojelulain suojelumiin lajeihin, kuten esimerkiksi vuollejokisimpukkaan ei voida hankkeen kohdalla riittävän arvioinnin myötä poissulkea, tulee hankkeessa olla yhteydessä ELY-keskukseen osoitteeseen lajisuojaus@ely-keskus.fi luonnonsuojelulain mukaisen poikkeamisluvan tarpeesta.

Alueidenkäyttö

Hankealueella voimassa oleva kaavataso on yleiskaava. Hanke sijoittuu oikeusvaikutteisessa Nakkilan taajamaosayleiskaavassa maa-ainestenottoalueelle EO-1, jossa merkinnällä on osoitettu Kurkelansuon turvetuotantoalue. Yleiskaavassa hankealuetta ympäröi pääosin maatalousalue MT, jossa alue on tarkoitettu pääasiassa maatalouskäyttöön. Rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei yhtenäisiä peltoaluekokonaisuuksia pirstota tai muutoin heikennetä viljelyolosuhteita. Pohjoisosastaan hankealue rajoittuu yhdystiehen. Hankealueen läpi on osoitettu kaksi voimalinjaa ja yksi parannettava voimalinja. Hankealueella on meluntorjuntatarvetta (me) ja tärinäriskiä (tä) kuvaavat aluerajaukset. Tärinäriskivöhykkeen kaavamääräyksenä on: *"aluetta asemakaavoitettaessa tai rakentamistoimenpiteitä suunniteltaessa on alueen rakentamiskelpoisuus tutkittava tärinämittauksin."* Hankealueen etelä- ja länsipuolella osin hankealueella kulkee valtakunnallisesti ja/tai maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman raja. Merkintää koskeva määräys on: *"alueen rakentaminen tulee sopeuttaa maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin; yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuskannan sijoitteluun ja rakentamistapaan. Avoimessa viljelymaisemassa uudisrakentaminen sijoitetaan ensisijaisesti olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen tai metsäsaarekkeisiin. Maisemaa rajaavat metsänreunat säilytetään ehjänä."* Hankealueen länsipuolella alueen välittömässä läheisyydessä on suojeltava rakennus Ala-Kranni (25) joka on paikallisesti arvokas kohde. Lisäksi maisemaan liittyen osayleiskaavassa on hankealueen eteläpuolella paikallisesti merkittävä ympäristö (rasteroitu alue) jossa alueen rakentaminen tulee sopeuttaa maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin; yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuskannan sijoitteluun ja rakentamistapaan. Merkinnällä on osoitettu Mäkirinnantien peltomaisema ja metsän reunavyöhyke Viikkalassa ja Maksasuon räme; Viikkalan jälleenrakennuskauden asuinalue; Präskintien varren yhtenäinen 1950-luvun asuinalue; Arantilan 1960-1970 -lukujen vaihteessa kaavoitettu asuinalue; Lammaisten Kissakuja varrella oleva vanha asutus; Kissakuja 2:n päässä Bäckin tilalta aukeava

peltomaisema; Rapakonmäen muinaismuistojen lähiympäristö ja lehtohaavikko; Ruskilasta Tervasmäkeen johtavan tien varren vanha asutus; Selkätien ympäristön retkeily- ja ulkoilualueet; Uudenlevon-Protson lettosuo ja lehto sekä luonnontilaisen kaltainen lehtokorpi.

Maakuntakaavassa hankealue on maa-ainesten ottoalueella EO3 missä merkinnällä -3 osoitetaan merkittävät turvetuotantoalueet. Suunnittelumääräyksenä on *"alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) 65 ja 66 §:ien säädökset."* Lisäksi alue on maakuntakaavassa aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealuetta, jossa merkinnällä osoitetaan merkittävät aurinkoenergian tuotantoon soveltuvat kohdealueet. Suunnittelumääräyksenä on: *"suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota laajamittaisen aurinkoenergiatuotannon kehittämiseen ja ajoittamiseen suhteessa alueen muuhun maankäyttöön. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen."* Maakuntakaavassa on alueen läpi osoitettu kaksi voimalinjaa ja ohjeellinen voimalinja ja alue on kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeellä ja matkailun kehittämisvyöhykkeellä. Alueen etelä- ja länsipuolella on alueeseen rajautuen maakunnallisesti arvokas maisema-alue Leistilän aukean viljelymaisema sekä maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia, viljelymaisema.

Hankealueen kaavatilanne on pääosin asianmukaisesti tuotu esiin YVA-tarveharkintaa koskevassa asiakirjassa, myös suhde maakuntakaavauudistukseen on kuvattu. Hankealueella on voimassa oikeusvaikutteinen osayleiskaava ja alueella on vireillä aurinkovoiman suunnittelualuetta koskeva taajamaosayleiskaavan muutos minkä osalta kaavaluonnos on tällä hetkellä ELY-keskuksessa lausunnolla. Erityistä huomiota jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää alueen ja sen lähialueen maisema-arvoihin sekä muihin olevassa yleiskaavassa esitettyihin toimintoihin ja merkintöihin sekä niiden yhteensovittamiseen aurinkovoima-alueen kanssa.

Hankealue koostuu turvetuotantoalueista ja metsäisistä alueista. Tulevassa alueidenkäyttölain tarkistuksessa on selvitetty mahdollisuutta aurinkovoimaloiden rakentamista ohjaavalle yleiskaavalle, jonka alustavien sisältövaatimusten mukaan kaavoituksessa olisi huolehdittava, että aurinkovoimarakentamista ei osoiteta merkittävässä määrin tietyn tyyppiselle metsämaalle tai ojittamattomille suoalueille.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu useita maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta merkittäviä alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat, sijaitsee noin 900 metrin päässä hankealueesta valtatie 2 pohjoispuolella. Hankealue rajautuu länsi- ja eteläreunaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen: Leistilän aukean viljelymaisema. Maisemaselvityksessä (Afry, 2024) on tuotu esiin, että hanke voi heikentää kulttuurimaiseman arvoja ja että haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää säilyttämällä hankealueen länsi- ja eteläreunaa rajaavat metsäkaistaleet ja huolehtimalla metsäkaistaleiden

peitteisyydestä hoitotoimenpiteillä. Lisäksi osayleiskaavassa on osoitettu hankealueeseen rajautuen paikallisesti merkittävä ympäristö.

Maisemaselvityksessä (Afry, 2024) on tuotu esiin, että alueella on jo maisemavaurioita olevien voimalinjojen takia ja Kurkelansuon turpeenottoalue on huomioitu osayleiskaavan maisemaselvityksessä maisemavauriona. On myös tuotu esiin, että hanke tulee muuttamaan maisemaa paikallisesti mutta maisemavaikutus rajautuisi suhteellisen pienelle alueelle. Hankealueen sijoituessa alavaan ja tasaiseen peltovaltaiseen maastoon, voidaan aurinkopaneelien olettaa erottuvan noin kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Selvityksen mukaan hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää säästämällä puustoa hankealueen etelä- ja länsireunoilla. Lieventämiskeinoista on esitetty suosituksia maisemaselvityksessä ja niissä on esitetty, että aurinkopaneelien maisemahaittoja voidaan lieventää tuotantoalueiden sijoituspaikan suunnittelulla, aitauksella sekä paneelien ulkonäöllä ja selkeällä, yhtenäisellä sijoittelulla. Tuotantoaluetta rajaava aita tulisi olla mahdollisimman huomaamaton tai muuten ympäristöönsä sopiva. On myös esitetty, että aurinkopaneelien maisemahaittoja voidaan ehkäistä jättämällä hankealueen reunoille puustoa sekä oikeaoppisilla metsänhoitotoimenpiteillä. Tuotantoalueen ympärille voidaan myös tarvittaessa istuttaa uutta näkymiä estävää tai rajaavaa kasvillisuutta. Tuotantoalueen lähiympäristössä olevat puut tulisi suojata rakennustöiden ajaksi. Maisemaselvityksessä on yleisellä tasolla kuvattu lieventämistoimia eikä ole otettu kantaa kyseisen hankkeen osalta tarvittavista tai mahdollisista toimenpiteistä.

Liittyen maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema- ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin ELY-keskus toteaa, että ennalta-arvioiden eniten maisemallisia vaikutuksia on Leistikän alueen viljelymaisemaan sekä paikalliseen maisemaan. Hankealue on kuitenkin jo aiemmin turvetuotantoalueena toiminnassa ollut ja jää turvetuotannon loputtua ns. joutomaaksi. Maisemavaikutusten suuruus riippuu merkittävästi siitä, kuinka maisemavaikutuksia alueella suunnitellaan lievennettäväksi. Mikäli alue poistetaan puustosta siten, että näkymä laajalta alueelta aurinkovoima-alueelle muodostuu, ovat vaikutukset mahdollisesti merkittäviäkin. Vaikutuksia alueen länsi- ja eteläpuolen maisema-alueille voidaan lieventää merkittävästi, mikäli alueen jatkosuunnittelussa huomioidaan hankealueelle toteutettava/jätettävä puustoinen vyöhyke kuten maisemaselvityksessä on esitetty. Vireillä olevassa kaavamuutoksessa voidaan myös määritellä maisemallisia suojavyöhykkeitä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojapuusto tulee jättää tai toteuttaa paneelialueen ja maisema-alueen välille maisema-alueiden arvojen turvaamiseksi.

ELY-keskus toteaa, että jatkosuunnittelussa on huomioitava maisemavaikutusten selventäminen esimerkiksi havainnekuvin merkittävistä näkymäsuunnista. Maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteet tulee huomioida arvoalueiden ja -kohteiden kannalta kuin myös lähiympäristön asutuksen ja virkistyskäytön kannalta. Maisemavaikutusten kannalta on tärkeää huomioida, että hankealueen ulkopuolinen metsä ei toimi pysyvänä maisemavaikutusten lievennyskeinona. Maisemavaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida hankkeen yhteisvaikutukset alueen muiden hankkeiden kanssa.

Vesistö ja maaperä

Tarveharkintahakemuksessa on tunnistettu hankealueen sijainti Kokemäenjoen vesistöalueella (35) ja Tattaranjoen valuma-alueella (35.19). Pintavaluntavesien virtausreitit hankealueelta on kuvattu. Tattaranjoen ja Kokemäenjoen alaosan ekologiset ja fysikaaliskemialliset tilat ovat tunnistettu, Tattaranjoessa molemmat ovat välttävät ja Kokemäenjoen alaosassa tyydyttävät.

ELY-keskus huomauttaa, että Tattaranjoen kemiallinen tila on hyvää huonompi nikkeli- ja kadmiumpitoisuuksien osalta, johtuen valuma-alueen happamille sulfaattimaille tehdyistä maankuivatuksista ja aikoinaan alueella toimineiden teollisuuden ja kaatopaikkojen kuormittamasta pohjavedestä, joka purkautuu jokeen. Joen fysikaaliskemiallinen tila on välttävä suuren typpikuormituksen ja alhaisen pH:n osalta. Joen alhainen pH on heikentänyt joen kalastoa, minkä takia biologinen tila on myös välttävä. Metsähakkuiden ja aurinkopaneelien vaikutus alueella muodostuvan valumaveden määrään ja laatuun aiheuttaa todennäköisesti ravinne- ja kiintoainekuormitusta läheisiin virtavesiin ja niiden kautta jokiin. Vesienhoidon tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesien tila ei heikkene ja vesien tila on vähintään hyvä.

Hankealue sijaitsee GTK:n happamien sulfaattimaiden karttapalvelun mukaan alueelle, jossa on suuri todennäköisyys sijaita happamia sulfaattimaita. Hankealueen ja purkuvesistöjen välisellä alueella on todettu sulfidikerroksia GTK:n kartoituspisteillä. Kuten hakemuksessa on todettu, tulee happamien sulfaattimaiden esiintyminen selvittää ja huomioida jatkosuunnittelussa. Rakentamistoimet, jotka vaativat maanmuokkausta tai voivat vaikuttaa pohjavedenpintaan, on toteutettava tavalla, joka ei altista maanperän sulfidikerroksia hapettumiselle.

Hakemuksessa ja hulevesiselvityksessä tunnistetut jatkosuositukset haitallisten vesistövaikutusten lieventämiseen on syytä toteuttaa ja tarvittaessa harkita lisätoimenpiteitä hankkeen edetessä.

Kurkelansuon aurinkovoima-alueen hankealueella sijaitsee Kurkelansuon entinen turvetuotantoalue, jossa toiminta on päättynyt vuonna 2020. Turvetuotannolle ei ole enää voimassa olevaa ympäristölupaa.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on hyvä hyödyntää olemassa olevat turvetuotannon vesiensuojelurakenteet sekä sarka- ja ympärysojat ja huomioida vesistövaikutukset. ELY-keskus kiinnittää huomiota hankealueen sijaintiin, jolla happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on suuri. Hankkeesta tulee pyytää ELY-keskukselta lausunto vesilain mukaisesta luvan tarpeesta. Lausuntopyynnössä tulee esittää kaivettavat/kunnostettavat ojat sekä vesiensuojelurakenteet asemapiirroksen merkittynä. Rakenteiden mitoituksessa tulee huomioida vaikutukset ilmastopäästöihin. Lausuntopyynnön tulee sisältää selvitys happamista sulfaattimaista. Myös vastaanottavissa vesistöissä toimivat ojitusyhteisöt on syytä huomioida lausuntopyynnössä puuston kaadon myötä kasvavan valumakertoimen myötä.

Yhteenveto

ELY-keskus toteaa, että Neoen Renewables Finland Oy:n aurinkoenergiahanke Nakkilan Kurkelansuolla on laajuudeltaan 110 hehtaaria. Hankealueelta poistetaan enimmillään 75 hehtaaria metsää.

Hankkeesta ei ELY-keskuksen arvion mukaan todennäköisesti aiheudu hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Näin ollen hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista YVA-menettelyä.

Tämä päätös koskee ELY-keskukselle 15.11.2024 toimitettujen tietojen mukaista hanketta. Mikäli hanke muuttuu laajuudeltaan, muilta ominaisuuksiltaan tai ympäristövaikutuksiltaan esitetystä merkittävästi, arvioidaan ELY-keskuksessa YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamatta jättäminen ei poista velvollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia riittäväällä tavalla muissa hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisissa hyväksymismenettelyissä. Toiminnanharjoittajan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

JATKOTOIMENPITEITÄ

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ELY-keskuksen edellä esiin tuomat seikat ja hanketta varten laadittavien selvitysten tulokset.

Hankkeesta tulee pyytää ELY-keskukselta lausunto vesilain mukaisesta luvan tarpeesta. Lausuntopyynnössä tulee esittää kaivettavat/kunnostettavat ojat sekä vesiensuojelurakenteet asemapiirrookseen merkittynä. Rakenteiden mitoituksessa tulee huomioida vaikutukset ilmastopäästöihin. Lausuntopyynnön tulee sisältää selvitys happamista sulfaattimaista. Myös vastaanottavissa vesistöissä toimivat ojitusyhteisöt on syytä huomioida lausuntopyynnössä puuston kaadon myötä kasvavan valumakertoimen myötä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31, ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.
Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös julkaistaan sähköisesti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi. Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 14 päivän ajan Nakkilan kunnan ilmoitustaululla <https://nakkila.fi/category/kuulutukset/>

Jakelu

Hankkeesta vastaava saantitodistuksin

Sähköisesti kuullut viranomaiset: Nakkilan kunta, Satakuntaliitto, Satakunnan museo

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä asiakirjan hyväksymisestä on sen viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt erityisasiantuntija Sonja Lukkarinen ja ratkaissut yksikön päällikön sijaisena Elinor Slotte

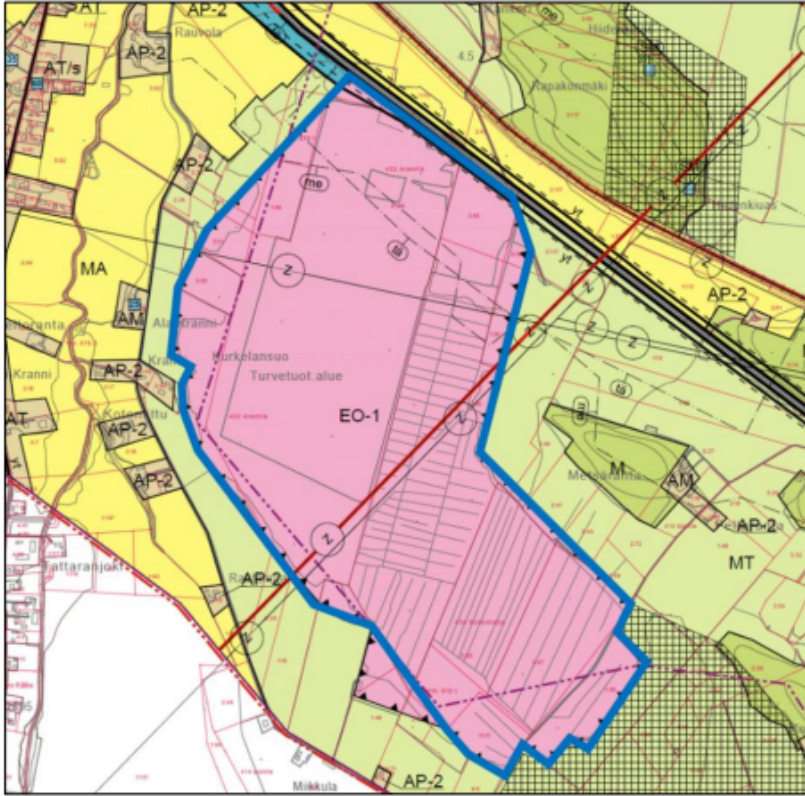
LIITE 1

Karttakuva hankkeesta, jota päätös koskee.

LIITE 2

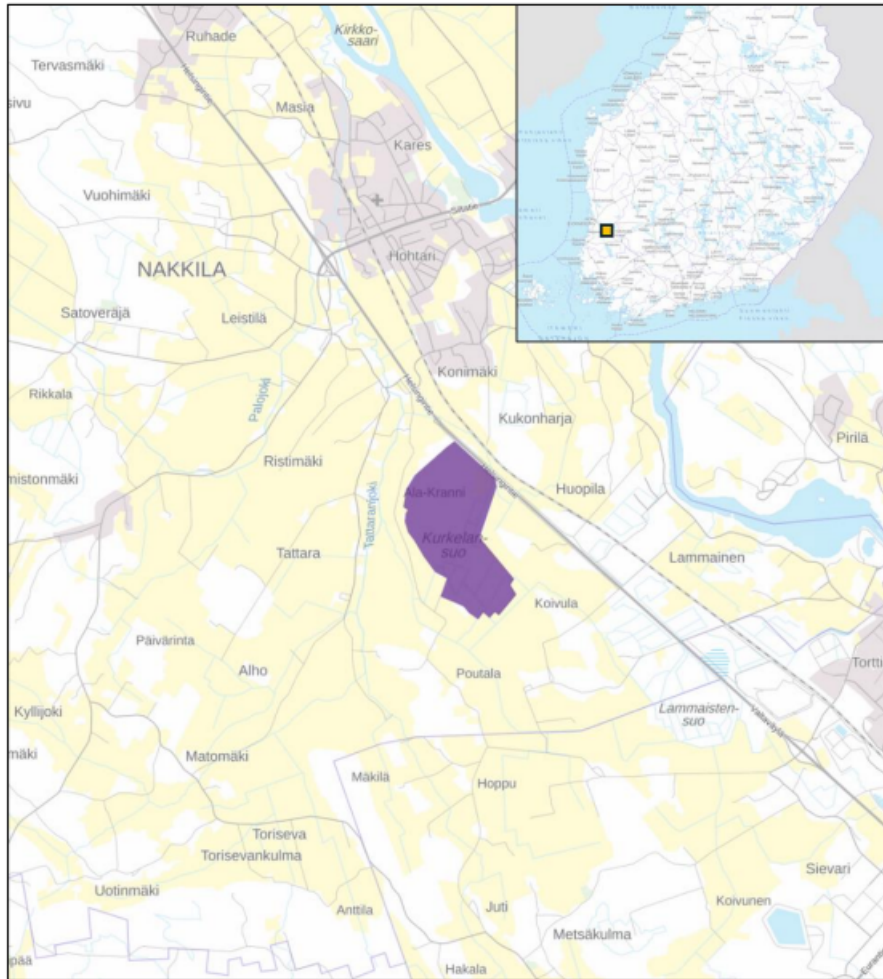
Valitusosoitus

LIITE 1

Hankealueen raja us sinisellä voimassa olevassa Nakkilan taajamaosayleiskaavassa.

Kuva: Hankealue taajamaosayleiskaavassa. Kuva hankehakemuksesta s. 31

Hankealueen sijainti on esitetty violetilla rajauksella sekä merkitty oranssilla oikeassa yläkulmassa Suomen eteläpuolta havainnoivassa karttaotteessa. (Lähde: Maanmittauslaitoksen taustakartta. ©MML. Paikkatietoikkuna 2024)

Kuva: Hankealue kartalla. Kuva hankehakemuksesta s. 6.

LIITE 2

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti **Turun hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

valittajan nimi ja kotikunta
postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
päätös, johon haetaan muutosta
miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi

asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku
 Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku
 Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi
 Vaihde: 029 56 42400
 Kirjaamo: 029 56 42410
 Faksi: 029 56 42414
 Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Tämä asiakirja VARELY/7592/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7592/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lukkarinen Sonja 03.01.2025 08:36

Ratkaisija Slotte Elinor 03.01.2025 08:37